N°. 39. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 16 Mei.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het bepaalde bij art. 4 van de ordonnancie, ter bevordering der Koepokinënting in de Provincie *Noord-Braband*, van den 24. Februarij 1846, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 22. April daaraanvolgende, N°. 64, betrekkelijk de verpligting der Vaccinateurs om ten *minste driemaal* in het jaar, op vooraf met de plaatselijke Besturen bepaalde tijden, zoowel de gegoeden als de minvermogenden en behoeftigen te Vaccineren.

Gelet op de des betrekkelijke missive van de Vaccinateurs binnen deze Stad, de Heeren *R. A. Verlegh* en *C. J. Heylaerts*.

Brengen bij deze ter kennisse van alle Ingezetenen, om het even of dezelve al dan niet onvermogend zijn: dat zij zich zelven, hunne kinderen of huisgenooten, door voorm. Heeren Stads-Vaccinateurs, de Koepokinënting *om niet* kunnen laten toedienen, en deze daartoe op *Vrijdag en Zaturdag den 21. en 22. Mei* aanstaande, telkens des namiddags ten drie ure, in eene Kamer ten Stadhuize zullen werkzaam zijn, met waarschuwing aan de onvermogenden, dat zij geene aanspraak op onderstand uit de algemeene armenfondsen kunnen maken, noch tot gewone bedeelingen zullen worden toegelaten, tenzij er blijke, dat hunne kinderen, welke meer dan een jaar oud en daarvoor vatbaar zijn, de kunstbewerking der Vaccinatie hebben ondergaan, en voorts met kennisgeving aan een iegelijk, dat geene andere kinderen op de openbare Scholen zullen worden toegelaten, dan die van welke het genoegzaam zal blijken, dat dezelve de Koepokinënting ondergaan of de natuurlijke kinderziekte gehad hebben; met waarschuwing verder, dat aan deze bepalingen ten stipste de hand zal worden gehouden.

En opdat een iegelijk en vooral de klasse van onvermogende Ingezetenen zich daarnaar gedragen, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen en gebruikelijk is.

BREDA, den 14. Mei 1847.

De ROY, vt.
Ter ordonnancie van denzelven,
De Secretaris der Stdd,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Mei.

De kamer der afgevaardigden heeft eergisteren nog besloten, het voorstel van den heer *Crémieux* in overweging te nemen, nadat het ministerie zich daarmede vereenigd had. Volgens de redenering van het *Journal des Débats*, is die toetreding der ministers niet geschied, omdat zij met het voorstel genoegen nemen. Het tegendeel is waar, doch het kabinet wil eene openbare discussie, ten einde de bewindslieden van alle mogelijke blaam te zuiveren.

In de zitting van gisteren heeft de kamer in de eerste plaats de buitengewone credieten voor 1846 en 1847, met eene meerderheid van 212 tegen 33 stemmen, goedgekeurd. Daarna heeft de heer *Odillon-Barrot* zijn voornemen te kennen gegeven, om aan het kabinet interpellatien te doen omtrent de bij hetzelve voorgevallen wijzigingen. De minister van buitenlandsche zaken heeft verklaard, zich ter beschikking van de kamer te stellen. De beraadslaging is tegen Vrijdag aan de orde van den dag gesteld.

— Dingsdag is het verhoor van den generaal *Cubières* voor de commissie van het hof der pairs gesloten geworden; daarop is een mandaat van comparitie tegen den heer *Parmentier* uitgevaardigd en is deze Woensdag voor gezegde commissie verhoord. Het nader onderzoek is tot Vrijdag uitgesteld.

— De koningin *Maria Christina* van Spanje is naar Toulon vertrokken, waar eene stoomboot gereed ligt om haar naar Napels over te brengen.

— De Koningin van Spanje heeft zich den 5. dezer van Madrid naar Aranjuez begeven, waar zij in den avond van dienzelfden dag aankwam. Het was voor de bewoners van Aranjuez eene teleurstelling dat de Koningin niet door haren Gemaal werd vergezeld. De heer *Pacheco* is den 6den naar de tegenwoordige koninklijke residentie vertrokken; de heer *Salamanca* en de hertog *de Gluksberg* zouden waarschijnlijk den 7den derwaarts reizen. Toen H. M. in den avond van den 4den door Madrid reed, heeft men een geluid gehoord als of twee pistoolschoten achtereenvolgens gelost werden; men heeft een gestreng onderzoek omtrent deze zaak ingesteld, ten gevolge waarvan de heer *Argel la Riva*, een medewerker aan het dagblad *Clamor Publico*, in hechtenis genomen is. — Aan de beide kamers is den 5den dezer een besluit voorgelezen, waarbij de zittingen der Cortès voor onbepaalden tijd worden geschorst, hetwelk de Gedeputeerden der vroegere meerderheid deed besluiten eene blijvende commissie te benoemen, welke gedurende de schorsing voor aller belangen zal waken. Den 4den hield men eene vergadering, waarop die commissie werd benoemd; meer dan tachtig gedeputeerden der gematigde oppositie waren daar aanwezig, en men besloot zich steeds tegen het Kabinet te blijven verzetten en zich op nieuwe algemeene verkiezingen voor te bereiden, daar eene aanstaande ontbinding der kamer voor waarschijnlijk wordt gehouden. De partij van den vooruitgang heeft van haren kant ook maatregelen genomen. — Volgens den *Heraldo* is het budget van 1848, wat de uitgaven aanbelangt, met 75,177,145 realen verhoogd, in vergelijking van het vorige budget. — Volgens berigten uit Lissabon van den 2 Mei, zijn gevangenen, die wilden ontkomen, handgemeen geworden met de troepen der Koningin; het bloed heeft door de straten van Lissabon gestroomd en tachtig personen zouden gedood zijn.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 115,75; 3 pCt. 77,90; Nap. r. 102,75; Spanje 3 pCt. 35¼; Rom. Leening 99¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Mei.

Nadat Z. K. H. Prins *Albrecht*, zoon van Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen, dezer dagen zijn tiende jaar bereikt had, ontving de Prins uit handen van Z. M. den Koning de ordeteekens van den zwarten Adelaar en het patent als tweede luitenant bij het eerste regiment gardes te voet.

— Het *Journal de St. Petersbourg* bevat eene omstandige verklaring ten aanzien van de overeenkomst, door Rusland met de bank van Frankrijk gesloten. Uit die verklaring blijkt, onder anderen, dat de Russische regering bij de Fransche bank den eersten stap gedaan heeft tot den aankoop der bij haar in portefeuille zich bevindende fondsen, en dat die aankoop evenzeer voordeelig was voor den verkooper als voor den kooper, zoo uit een finantieel oogpunt beschouwd, als uit dat van den handel. Daarop gaat het *Journal* voort, verschillende gevoelens te bestrijden, welke over die zaak door onderscheidene buitenlandsche dagbladen voorgestaan werden; ten slotte verklarende, dat het die uiteenzetting van de ware toedragt des maatregels en van deszelfs gevolgen alleen ondernomen had, om die dagbladen, welke 's Keizers operatie aan andere bedoelingen toeschreven, grondig te wederleggen.

— Het stoffelijk overschot van den Aartshertog *Karel* van Oostenrijk is den 5den ter aarde besteld. — Door den Landdag te Praag was besloten, 52 leden der vergadering naar Weenen te zenden, om de begravenis bij te wonen.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Mei.

Graaf *Hardwicke* vroeg gisteren in het Hoogerhuis, of de Regering de hoeveelheid tarwe op kon geven, die nog in voorraad was, en hoeveel tarwe denkelijk nog ingevoerd zou worden. De president marquis van *Landsdowne*, zeide dat het onmogelijk was hierop met juistheid te antwoorden; hij zou slechts in het algemeen zeggen dat de aanvoer van granen, sedert het begin des jaars, zeer aanzienlijk geweest was en nog dagelijks toenam. Gedurende de vier eerste maanden waren meer dan drie millioen quarters ingevoerd, en dit gaf, meende hij, voldoenden grond om niet al te bezorgd voor de toekomst te wezen.

— In het Lagerhuis gaf lord *Russell* eergisteren kennis, dat hij eerstdaags voor zou slaan de schorsing der inkomende regten op granen, die met September moest eindigen, nog langer te doen voortduren.

— Dezer dagen had te Londen de drie en veertigste algemeene vergadering van de vrienden en begunstigers van het Britsche en Buitenlandsche Bijbel-Genootschap plaats. De secretaris deelde het verslag mede, waaruit bleek dat de geheele ontvangsten in het afgeloopen jaar hadden bedragen ruim 117,440 ponden sterling, zijnde 16,134 meerder dan het jaar te voren en omtrent 6000 meerder dan in eenig vroeger jaar. De ontvangsten voor bijbels en testamenten over het geheele jaar hebben beloopen 61,436 ponden sterling, zijnde 5,459 meerder dan het vorige. De totale som, tot bereiking der oogmerken van het genootschap beschikbaar, is 56,004 ponden sterling, daaronder begrepen 30,851 van vrije bedragen door hulpgenootschappen. Door het genootschap zijn uitgedeeld 1,419,283 exemplaren. De uitgaven gedurende het verloopen jaar zijn geweest 128,525 ponden sterling. De bijbels waren in grooten getale onder Roomsch-Katholijken rondgedeeld, zelfs in Ierland werden zij, door den ijver der colporteurs, aan zieken en stervenden gebragt. De eerw. *G. Smith*, kortelings uit China aangekomen, deelde mede hoe alles in dat uitgestrekte land eene groote zedelijke omwenteling deed voorzien, en hoe weldadig het verspreiden des bijbels hiertoe medewerkte. In de stad Amoy had hij met genoegen opgemerkt, hoe Engelsche en Amerikaansche zendelingen, al hunne geschillen in bijzaken vergetende, rond dezelfde tafel zaten om het Evangelie in de landtaal over te brengen. Hij hoopte nog den dag te aanschouwen, dat het gebruik van den opium, verderfelijk voor ligchaam en ziel, door de werking van het bijbelwoord zou ophouden.

— Men heeft berigten uit Nieuw-York tot den 21sten April. In dezelve komen de bedingen voor, waarop de Vereenigde Staten aanbieden met Mexico vrede te sluiten; zij zijn: de 26 breedteparallel als grenslijn; betaling van 15 millioenen dollars door de Unie, voor het land dat haar daardoor zou toevallen en kwijtschelding der oorlogskosten, die op 13 millioen begroot worden; garantie dat zij niet zal toestemmen in de vereeniging van eenig verder deel van het Mexikaansche grondgebied met het Noord-Amerikaansche bondgenootschap, maar integendeel al het zuidwaarts van den 26sten breedte-graad gelegene aan Mexico garandeert; het plaatsen door Noord-Amerika van 10 duizend man voetvolk en ruiterij aan de grenzen, tot het te keer gaan van sluikhandel en van de invallen der Indianen; afstand van alle vorderingen wegens afgestanen grond, buitenlandsche schuld enz.; of- en defensief verbond tusschen de beide republieken tot het afweren van alle Europesche interventie in de zaken van Amerika.

Volgens tijdingen den 11den April te Nieuw-Orleans ontvangen, was er tusschen generaal *Taylor* en de Mexicaansche bevelhebbers *Urrea* en *Canales*, tegen welke hij zich na *Santa Anna's* aftogt gewend had, niets voorgevallen. De eerste dier beide aanvoerders was met 500 of 600 man over het gebergte gevlugt, en men wist niet wat van hem geworden was; de ander, van wien men wist dat hij zich 20 mijlen ten zuiden van Cerraloo vertoond had, werd door kapitein *Greij* met een detachement ligte troepen vervolgd. *Taylor* zelf was naar Saltillo teruggekeerd en men dacht, dat hij zich in gemeenschap gesteld had met generaal *Scott* in het zuiden. Van de uitkomst der expeditie tegen Alvarado had men nog geen berigt.

BELGIE.

BRUSSEL den 14den Mei.

Een paar dagen geleden is er een ernstig ongeluk op den ijzeren spoorweg voorgevallen, waarbij de koningin als door een wonder is gered geworden. H. M. had den koning, die naar Wiesbaden was vertrokken, tot Verviers vergezeld. Zij keerde met een' bijzonderen trein terug. De koninklijke berline was naauwelijks voorbij het station van Ans, toen zij door een' verschrikkelijken schok werd tegengehouden. De trein stootte namelijk tegen een konvooi reizigers, dat van de hoofdstad kwam. De koninklijke trein was zamengesteld uit de berline der koningin en twee andere rijtuigen, waarin zich onderscheidene officieren van het huis des konings, onder anderen, de generaals *d'Hane de Steenhuyze* en *Chazal* bevonden. De koningin was vergezeld van mevrouw de barones *de Stassart*. De koninklijke berline en het daarop volgende rijtuig zijn door den schok ten deele aan stukken geslagen. H. M. is gelukkig niet gekwetst geworden. Zij kon, ofschoon zeer verschrikt, het rijtuig verlaten. De baronnesse *de Stassart* is slechts gering, de generaal *d'Hane* meer belangrijk, doch de generaal *Chazal* zeer ernstig gekwetst, even als nog twee andere personen van het gevolg. H. M. is dus inderdaad als door een wonder gered, daar zelfs de fauteuil, waarop zij zat, zeer beschadigd is. Eenige personen, de gevolgen der aandoening voor de koningin vreezende, wilden Haar bewegen, langs den straatweg naar Brussel terug te keeren. H. M. is echter per spoortrein herwaarts gereisd en reeds op Laeken aangekomen. Uit Luik is een koerier met een' brief van H. M. naar Keulen vertrokken, om den koning, die zich in die stad twee dagen zal ophouden, gerust te stellen.

De *Moniteur*, van deze gebeurtenis melding makende, zegt, dat er een ernstig onderzoek nopens de oorzaak van het ongeluk is ingesteld.

— Nadat de Senaat de laatste nog aanhangige zaken had afgehandeld, is gisteren de zitting voor 1846—1847 gesloten. De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de beide kamers van het Koninklijk besluit deswege kennis gegeven.

— In den laten avond van den 10den hebben alhier eenige wanordelijkheden en zamenscholingen voor de huizen van onderscheiden bakkers plaats gehad, bij een van welke de glazen ingeslagen en andere buitensporigheden gepleegd zijn. Door tusschenkomst der gendarmerie, die een twaalftal der belhamels in hechtenis genomen heeft, is echter de rust spoedig hersteld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag, is het algemeen verslag uitgebragt over het wets-ontwerp tot aanvulling der middelen over 1845 en over dat tot het verleenen eener buitengewone geldelijke bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid, en is de beraadslaging over het eerstgenoemd wets-ontwerp bepaald op Vrijdag, en die over het laatstgenoemde ontwerp na afloop der beraadslaging over het eerste.

Daarna heeft de Commissie voor de verzoekschriften rapport uitgebragt, onder anderen op een adres van *K. Veenendaal c. s.* grondeigenaars en landbouwers te Leusden en Woudenberg, bezwaren inhoudende tegen den aanleg der Grebbe-fortificatie-linie, in verband met de afstrooming van het overtollige water aldaar, omtrent welk adres de Commissie heeft voorgesteld het overgaan tot de orde van den dag. Op voorstel van den heer *van Goltstein* is besloten, met 36 tegen 11 stemmen, tot de nederlegging van dat adres ter griffie en, met 35 tegen 12 stemmen, tot de verzending van hetzelve bij afschrift naar den Minister van Oorlog, terwijl tevens op voorstel van den heer *de Kempenaer*, mede met 35 tegen 12 stemmen, besloten is tot de verzending naar den Minister van Binnenlandsche zaken, en op voorstel van den heer *Luzac* tot het drukken van het rapport.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is ingekomen eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken van den 12den dezer, ten geleide van een afschrift der rekening van het bijzonder fonds nopens de Maatschappij van Weldadigheid over 1844. — Wordt besloten dit stuk te doen drukken en, ingevolge art. 24 van het reglement van orde der kamer, in handen te stellen eener commissie, welke, na onderzoek, daarover aan de kamer verslag zal uitbrengen. Die commissie bestaat uit de heeren *de Jong van Beek en Donk*, *Nederburg*, *Uitwerf Sterling*, *Kien* en *Nap*.

Aan de orde van den dag is de opmaking eener lijst van drie kandidaten voor de vacature bij den Hoogen Raad der Nederlanden. — Tot stemopnemers worden benoemd de heeren *Verwey Méjan*, *Schooneveld*, *Nederburgh* en *Hoffman*.

Over den eersten kandidaat hebben vier stemmingen plaats, bij de laatste waarvan de heer mr. *H. J. H. Modderman*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en kantonregter te Winschoten, de meeste stemmen op zich vereenigt en dus het eerst op de lijst zal worden geplaatst.

Over den tweeden kandidaat hebben drie stemmingen plaats, en heeft toen de meerderheid, jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, advokaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noord-Holland.

Over den derden kandidaat wordt tweemalen gestemd, bij welke laatste stemming de meerderheid bekomt de heer mr. *A. Ypey*, officier bij de arrondissements-regtbank te Leeuwarden.

Thans worden de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet strekkende tot vereffening der uitgaven voortvloeijende uit de wetten van 6 Maart en 25 Junij 1844 (leenings- en conversiewetten).

Nadat de heeren *Faber van Riemsdijk*, *Verwey Mejan* en *Anemaet* daarover het woord gevoerd en Z. Exc. de minister van finantien gesproken heeft, wordt het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp tot geheele aanvulling der middelen over 1845.

De heeren *Duymaer van Twist* en *van Rosenthal* verklaarden zich tegen het ontwerp, hoofdzakelijk omdat van het oorspronkelijk ontwerp eigenlijk niets meer is overgebleven.

Nadat dit gevoelen door den minister van finantien was wedergelegd, werd ook deze voordragt *aangenomen* met eene meerderheid van 46 tegen 11 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *Nap*, *de Kempenaer*, *van Twist*, *Luzac*, *Corver Hooft*, *van Rosenthal*, *de Man*, *van Dam van Isselt*, *Storm*, *van Panhuys* en *Gevers*.

Eindelijk wordt beraadslaagd over het ontwerp van wet, strekkende tot het verleenen eener buitengewone geldelijke bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid.

Deze zitting is waarschijnlijk de laatste vóór de schorsing der werkzaamheden gedurende den tijd van drie of vier weken.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans rondgedeeld het voorloopig verslag nopens de ontwerpen van wet, uitmakende het nieuwe wetboek van strafregt. Eerlang ziet men de antwoorden der Regering op de in dit voorloopig verslag gemaakte bedenkingen te gemoet.

— De Regering heeft, wat aangaat de voordragt nopens de Maatschappij van Weldadigheid, aan de Kamer verklaard, dat anders dan bij de wet tot nadere tegemoetkoming zal worden besloten, en dat zij tot het doen eener voordragt nimmer anders zou besluiten, dan wanneer zij zich van de onvermijdelijkheid daarvan overtuigd zou hebben. De Regering voegt er bij, dat de uitzigten, die haar op de bijdragen uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen voor 1847 geopend zijn, het vertrouwen reeds eenigzins kunnen bevestigen, dat de gevorderde tegemoetkoming aan de Maatschappij zal kunnen worden verleend.

— Door de Commissie van rapporteurs is opgemaakt haar verslag nopens het ontwerp tot verlenging van den termijn voor de intrekking der muntbiljetten. Daaruit blijkt, dat het verlangen van vele der leden daarheen strekt, om eene bepaling van den termijn voor den omloop van muntbiljetten eerst in de volgende Zitting te overwegen, wanneer over sommige zaken, daarmede in betrekking staande, beter zou kunnen worden geoordeeld, en dat de Regering er ook geene zwarigheid in gezien heeft om, daaraan toegevende, die overwegingen te verdagen. Mitsdien heeft de Regering het voornemen om, in den aanvang der eerstvolgende Zitting, den nu voorgedragen maatregel op nieuw bij de Vergadering ter tafel te brengen.

— (*Vervolg en slot van de voorloopige bedenkingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op de begrootingswetten*). Wat *Binnenlandsche Zaken* betreft, kwam op nieuw ter sprake de strekking tot centralisatie, die bij dit departement scheen te bestaan. Naar het oordeel van eenige leden, worden vele takken van bestuur, die de Grondwet zelve aan de Provinciale Staten heeft overgelaten, niet slechts in de hoofdtrekken, maar ook tot in kleine bijzonderheden uit dit departement geregeld. Andere leden meenden evenwel, dat zonder eenige centralisatie een krachtig bestuur onmogelijk is. Maar allen opperden bedenkingen omtrent de weinige voortvarendheid, die bij dit departement wordt bespeurd, en men kan zich niet verklaren, dat, bij het zeer groote getal ambtenaren, zoo weinig wezenlijks wordt tot stand gebragt. Men merkte de groote onevenredigheid op, die in de kosten van de provinciale inrigtingen heerschte. Men verlangde de vereeniging der betrekking van militie-commissaris met die van districts-commissaris. De inrigting van den ijk wordt ter herziening aanbevolen. Men verlangt een algemeen reglement op het gebruik der wegen te zien invoeren. Het heeft de opmerking getrokken, dat de aansluiting aan de Pruissische spoorwegen, die reeds voor twee jaren zeer aanstaande scheen, sedert dat tijdstip niet voorwaarts is geschreden; men meent, dat in eene zaak, waarbij het belang des handels zoo zeer betrokken is, meerdere veerkracht moest ontwikkeld worden. Mogt aan de zijde der maatschappij, die zich met de daarstelling der noodige werken heeft belast, eenige nalatigheid bestaan, dan vertrouwt men, dat de Regering de middelen zal weten te vinden, om haar in het algemeen belang tot meerdere bedrijvigheid te noodzaken. De post voor schadevergoedingen aan aannemers van openbare werken heeft algemeenen tegenstand ontmoet.

Nopens het *Hooger Onderwijs* wordt eene grondige herziening bij de wet aanbevolen, die dan tevens de inrigting van het middelbaar onderwijs zou moeten bevatten. Zoo lang de tegenwoordige verordeningen bestaan, behooren dezelve in alle opzigten stipt te worden nageleefd. Vele leden hebben betwijfeld, of de Staats-examina, zoo als die thans zijn ingerigt, wel als doelmatig kunnen worden beschouwd. Zij zijn op verschillende gronden van oordeel, dat de hoogescholen voor ieder toegankelijk behooren te zijn, die vertrouwt van het daar gegeven onderwijs eenig nut te zullen kunnen trekken, en dat alleen bij het intreden in de maatschappij, zoodanige Staats-Examina, streng afgenomen en doelmatig ingerigt, weldadige vruchten zouden kunnen dragen. Anderen, die het eerste gedeelte van dit gevoelen niet deelen, hebben zich aan het tweede gedeelte van hetzelve aangesloten, en alzoo de voltooijing van het aangevangen werk door de invoering dezer latere examina verlangd. Ook zijn de wenschen tot eene verbeterde inrigting van vele Latijnsche scholen met nieuwen aandrang geuit; is op de opheffing van sommige dezer scholen aangedrongen; en in ieder geval meent men, dat de zorg der Regering daarhenen behoort te strekken, dat op iedere der bestaande Latijnsche scholen de gelegenheid aanwezig zij, om die kundigheden te verkrijgen, die bij de Staats-examina gevorderd worden.

Wat het *Armwezen* aangaat, verwondert men zich, dat, na het vroeger verklaarde, den 30 November jl. van het hoofd van het departement, eene circulaire aan plaatselijke besturen is uitgegaan, waarbij deze worden gemagtigd, om, tot ondersteuning van behoeftigen, eenen hoofdelijken omslag te bewerkstelligen. Vele leden verlangen steeds de geheele opheffing der Opper-houtvesterij.

Wat *Oorlog* aanbelangt, het onderzoek van dit deel der begrooting heeft op nieuw aanleiding tot ernstige overwegingen gegeven. De meening won veld dat op den duur geen 12 millioen aan dit onderwerp zouden kunnen worden te koste gelegd; daar men de vrees koesterde, dat overspanning op dit punt, in tijd van vrede, de verdediging in oorlogstijden schaden zou. Daaraan paarden zich overwegingen over de vermeerdering van de *zeemagt*, waarop men bleef staan. Vele leden oordeelen het dus noodig, dat maatregelen genomen werden, om de uitgaven voor het departement van oorlog, althans tijdelijk, tot een zoo veel lager cijfer in te krimpen, dat èn in de onmiskenbare behoefte tot uitbreiding onzer zeemagt kunne worden voorzien, èn een zoodanig overschot op de inkomsten overgelaten worde, dat men met eenige vrucht aan de delging van Staats-schulden denken kunne. Bij het uitdrukken van dit gevoelen, hebben deze leden verklaard, daardoor geenszins geacht te willen worden, de bezuinigingen te miskennen, die achtervolgelijk bij dit departement van algemeen bestuur zijn ingevoerd, noch het gewigt uit het oog te verliezen, dat in gepaste verdedigingsmiddelen tot handhaving onzer onafhankelijkheid gelegen is. Maar, terwijl zij eenerzijds het gevoelen voorstaan, dat de verlangde bezuinigingen wel eens op zoodanige onderdeelen der begrooting zijn toegepast, waar dezelve minder wenschelijk toeschenen, mogen zij ook anderzijds hunne meening niet verbergen, dat, hoe belangrijk ook de instandhouding onzer verdedigings-middelen te lande moge wezen, echter, bij de noodzakelijkheid eener te doene keuze, aan de uitbreiding onzer zeemagt en aan de opbeuring van onzen geldelijken toestand, een overwegend gewigt moet worden toegekend. Men droeg bedenkingen voor over het gevolgde verdedigingsstelsel; achtende sommigen het getal vestingen te aanzienlijk, zoowel voor het geval van oorlog, als in tijd van vrede, als medewerkende oorzaak tot de kostbaarheid, die op dit onderdeel des staatsbestuurs nog steeds wordt bespeurd.

Nopens de *Koloniën* worden onderscheidene inlichtingen gevraagd; het vraagpunt van den verkoop van gronden ter overweging aanbevolen, en evenzeer het instellen van eenen kolonialen raad.

— Uit Amsterdam wordt verzekerd, dat de Regering, om het binnenkomen der verwachte schepen met granen te bespoedigen, zes stoombooten beschikbaar gesteld heeft, om de bedoelde schepen in zee, waar zulks noodig mogt wezen, op sleeptouw te nemen. Twee dezer stoomschepen zouden naar de Oostzee, twee naar het Kanaal en twee naar de straat van Gibraltar bestemd zijn.

— Uit verschillende gedeelten van ons vaderland, uit Zeeland, Noord-Braband, Limburg, Gelderland, Groningen en Overijssel ontvangt men de meest gunstige berigten aangaande den groei en den stand der granen. Alles voorspelt een' gezegenden oogst.

— Dingsdag zijn door den landman *D. Goeijenbier*, te Wateringen, de eerste nieuwe aardappelen aan HH. MM. den Koning en de Koningin aangeboden. — Ook elders zijn reeds nieuwe aardappelen aangebragt.

— Het Provinciaal Geregtshof in Noord-Braband, heeft den 11. dezer uitspraak gedaan in de zaak van den heer *H. G. Clercx*. Het Hof heeft beslist, dat het in de audientie van laatstleden woensdag ingediende procesverbaal van den burgemeester van Waalwijk, geen wettig bewijsmiddel opleverde van de daarin vermelde feiten, en, zich overigens met de motiven van den eersten regter vereenigende, heeft het de appellen tegen het vonnis der Arron-

dissements-Regtbank te niet gedaan, het vonnis bekrachtigd en bevolen dat het volkomen effect zal sorteren, met condemnatie van den appellant in de kosten van het appèl.

— Men zegt dat het bestuur van den Nederlandschen Rijnspoorweg reeds tot de onteigening van eenige perceelen, in de nabijheid der stad Gouda, tot de voortzetting van den weg tusschen Utrecht en Rotterdam benoodigd, overgegaan zou wezen.

— Men kan de voor onze nationale letterkunde vleijende tijding mededeelen, dat de fraaije roman van den heer mr. *J. van Lennep*, *de Roos van Dekema*, onlangs in het Engelsch is vertaald geworden.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 14 Mei.

TARWE roode soorten bij partij lager afgegeven, Poolsche bij gerijven tot vorige prijzen; in Entr.: 136 ℔ nieuwe Rostocker *f* 550; 130 ℔ dito Brunswijker *f* 550; 130 ℔ dito Embder *f* 548; 129 ℔ dito Saale *f* 544; in Cons.: 128 ℔ b. Pools. *f* 598; 126, 128 ℔ dito *f* 575, 585; 128 ℔ nieuwe Gelders. *f* 555.

ROGGE mede tot verlaagde koersen bij partij gedaan; in Ent.: 116 ℔ Libau en Archangel *f* 440; in Cons.: 119 ℔ Pruis. *f* 450; 118 ℔ Holsteins. *f* 455; 118 ℔ nieuwe Inlands. *f* 455, 457.

GARST. Buitenlands prijshoudend, inlands. lager verkocht; in Entr.: 112 ℔ nieuwe Deens. *f* 350; in Cons.: 103, 107 ℔ nieuwe Vries. Winter *f* 300, 310; 105 ℔ dito Zomer *f* 315.

HAVER in een doen; 80 ℔ nieuwe fijne *f* 215.

BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel; op levering in een doen; op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. 64 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 14. MEI 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 19,25 tot *f* 19,75.
Het dito dito Rogge	» » 16,35 » » 16,75.
Het dito dito Boekweit	» » 10,40 » » 00,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0.26.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,26.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0.41.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,56.
Een Nederl. pond Tarwe meel	» 0.52.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0.26.
Een dito pond Boter	» 0,72.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 5.20.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2.80.
Het 1000 Doof Hout	» 2,30.
De kar Spaanders	» 2.95.
De » Struiken	» 3,50.
De 100 Mutsaard	» 3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 58; 3 pCt. $70^{3}/_{16}$; 4 pCt. $89^{1}/_{4}$; Handelm. 173; O. Ind. Leening 4 pCt. $89^{5}/_{8}$; Spanje Ardoin $19^{1}/_{4}$; dito Onbep. St. $19^{3}/_{16}$; 3 pCt. $37^{1}/_{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $29^{7}/_{16}$; Ardoin Coupon $15^{7}/_{8}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $37^{3}/_{8}$; 4 pCt. $36^{7}/_{8}$; Rusland 5 pCt. 105; dito 1828—29 104; Certif. 1831—33 $97^{3}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $88^{5}/_{8}$; Id. bij *Stiegl.* $88^{1}/_{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $69^{5}/_{8}$; Amerika Bankactiën $4^{15}/_{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 103; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{1}/_{8}$; Brazilie 87; Mexiko $18^{3}/_{4}$; Peru $23^{11}/_{16}$.

Advertentiën.

*** Heden overleed, vol berusting in haren God en Heiland, na eene veeljarige krankheid, te mijnen huize, mijne geliefde Zuster, Mevrouw de Weduwe J. VAN OORSCHOT, geboren RAMAKERS, tot alleen door den Almagtige te herstellen verlies van hare drie Kinderen, die nog te jong zijn om al de uitgestrektheid daarvan te beseffen.

BREDA, den 9. Mei 1847.

G. RAMAKERS.

*** ASTAMA, SCHORHEID DER BORST, HOESTEN, VERKOUDHEDEN. *Eene merkbare genezing.* David Williams, een geestelijke te Beaumaris op het eiland Anglesea, schrijft in een brief van 14 Januarij 1845, » dat bij de Holloway's Pillen aan een arm man, David Hugh genaamd, aangeraden heeft, die man kon te dien tijde niet meer gaan door kortademigheid; na deze Pillen slechts weinige dagen gebruikt te hebben, was hij een geheel ander mensch geworden, zijne ademhaling was natuurlijk en gemakkelijk en hij nam dagelijks in krachten toe."

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer H. J. VAN DEN GOORBERGH, Depôthouder te *Breda*, of aan het Hoofd-Depôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

TENTOONSTELLING TE UTRECHT

VAN VOORWERPEN VAN

INLANDSCHE NIJVERHEID EN KUNST.

De Commissie voor de Utrechtsche Tentoonstelling van Voorwerpen van Inlandsche Nijverheid en Kunst, meent de belanghebbenden te moeten herinneren:

dat voornoemde Tentoonstelling zal plaats hebben en voor het Publiek geopend zal zijn op Dingsdag den 15. Junij en volgende dagen;

dat alle voorwerpen, in ons Vaderland vervaardigd, mits voorzien van een Certificaat van oorsprong, zullen worden aangenomen;

dat dit Certificaat, benevens alle andere stukken tot deze Tentoonstelling betrekking hebbende, krachtens gunstige dispositie van Zijne Majesteit van den 14. Maart 1847, N°. 55, vrijgesteld zijn van zegel en van de formaliteit en het regt van registratie;

dat de Voorwerpen voor de Tentoonstelling bestemd, van den 1. tot den 7. Junij aan het adres der Commissie in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen moeten worden ingezonden;

dat deze Tentoonstelling zal gepaard gaan met eenen aankoop en verloting van eenige der ten toon gestelde Voorwerpen;

en eindelijk, dat een meer uitvoerig Programma zoowel voor de Tentoonstelling als voor de Loterij, op franco aanvraag bij den Secretaris der Commissie kan verkregen worden.

UTRECHT, 29. Maart 1847.

Op last der Commissie voornoemd,
P. H. J. WELLENBERGH,
Secretaris.

GEWONE VERKOOPZAAL,

Veemarkt Lett. D, N°. 178.

PUBLIEKE VERKOOPING op *Woensdag den* 19. *Mei* 1847 en volgende dag, van eene zeer aanzienlijke partij MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, bestaande in: Mahony- en Eiken Secretaire, Chiffonnière, Bureaux, Dienbuffets, Commodes, Stoelen en Tafels, Spiegels en Platen, Ledikanten, Bedden, Kussens, Matrassen en Dekens, eene extra goede Eiken Linnenpers, een Piano-Forte van 5 Octaaf, een zeer goede Violoncel, 2 IJzeren geldkisten, een extra fraaï en groot Schots-Triply Tapijt, meer andere Tapijten en Karpetten, Porselein-, Glas- en Aardewerk, veel Koper-, Tin-, Blik- en IJzer Keukengerijf, eene Badkuip, eene groote partij gemaakte Mans- en Vrouwen-Kleederen, Gouden Zilverwerk, en hetgeen er verder ten verkoop zal worden aangeboden.

Daags te voren (Dingsdag) aldaar op de gewone uren te zien.

BEKENDMAKING.

DE DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda*, zal, op last van de Commissie van Administratie der Beleenbank, op *Woensdag den* 23. *Junij* 1847, om contant geld publiek doen VERKOOPEN:

De **VERSTANE PANDEN** van de maanden *Januarij*, *Februarij* en *Maart* 1846, welke goederen daags te voren ter bezigtiging zullen worden gelegd.

Gemelde panden kunnen alsnog gelost, of de interessen van de daarop beleende gelden aanbetaald worden uiterlijk tot en met *Dingsdag den* 15. *Junij* bevorens.

De directeur voornoemd,
P. J. J. MICHIELSEN.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

BESTELLINGLIJST
VOOR DE NOODLIJDENDEN
IN DEN
BOMMELER-WAARD.

50 CENTS.

à contant.

LEERREDE

OVER PSALM 79 VS. 9ᵃ.

UITGESPROKEN DEN 2den MEI 1847, DOOR

C. W. VAN DER POT,

Predikant te Leiden.

Uit te geven bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

Ieder weet, hoe de armen in den Bommeler-waard gebrek hebben AAN ALLES. Men herinnere zich hunnen nood en denke om eigen zegen! Door eene bescheidene poging roepen wij ieders bijdrage in, opdat de kleine ondersteuning van velen eenige lafenis worde voor hen die niets bezitten en hongeren!

De opbrengst van bovengenoemde Leerrede, eerstdaags uit te geven, zal worden overgemaakt aan het Plaatselijk Bestuur, om te worden aangewend ten nutte van alle noodlijdenden, welk geloof zij ook belijden mogen.

Ook voor vrijwillige giften is eene kolom opengesteld, of, indien men dit liever verkiezen mogt, is daartoe de gelegenheid geopend bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*, die zich met de ontvangst en opzending der gelden belasten, en daarvan in deze Courant melding zullen maken.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers